

Obsah:

Z veřejných zasedání OZ	2
Společenská kronika.....	2
Škola.....	3,4
Příroda.....	5
Vzpomínka na J. Štědronského....	6
Strašín nebo Strašeň.....	7
Naše jarní lidové zvyky.....	8
Střípky vzpomínek.....	9
Jak šel život	10

Milí spoluobčané,

s nastupujícím jarem a snad již končící zimou mám pro Vás několik informací ohledně dění v naší obci v příštích měsících. Ještě v průběhu března, 27.3., se uskuteční sběr železného šrotu a elektroodpadu. Ve stejný den se naše obec připojí k celosvětové akci na podporu ochrany klimatu – Hodina Země 2010, kdy se na jednu hodinu (od 20:30 do 21:30) vypne veřejné osvětlení. Dáme tím najevo, že si uvědomujeme odpovědnost za budoucnost naší Země. Prosím občany o pochopení, a pokud budete chtít, můžete akci podpořit zhasnutím i Vašich světel doma.

Blíží se Velikonoce a s nimi i první jarní pouť ve Strašíně. K dotvoření velikonoční atmosféry se můžete přijít podívat 30. března na velikonoční dekorace, které přijede do Strašína předvést známá aranžérka paní Šebestová. Akce se uskuteční v restauraci u Billyho Bobba od 17 hodin.

V dubnu od 14. do 15. bude ve Strašíně a v Laznech přistaven kontejner na objemný odpad, v měsíci květnu pak opět proběhne humanitární sbírka použitého ošacení, lůžkovin, domácích potřeb a obuvi. Věci je třeba zabalit do pytlů nebo krabic, místo a čas bude ještě upřesněn.

V sobotu 15. května se ve Strašíně uskuteční významná událost – odhalení pamětní desky **prof. MUDr. Karlu Raškovi** na jeho rodném domě ve Strašíně (budova základní školy). Na akci se bude podílet Krajská hygienická stanice, Společnost pro epidemiologii a mikrobiologii, o.s. Přátelé Šumavy a Obec Strašín. Jsem velmi rád, že doc. MUDr. Petr Pazdiora, CSc. přijal návrh uspořádat doprovodný program s kulturní a odbornou částí ve Strašíně v kulturním domě. Můžeme tak vzdát hold významnému rodákovi, který je znám po celém světě svou zásluhou o vymýcení černých neštovic, doma je však téměř neznámý...

Na konci května 28.-29.5. proběhnou volby do Parlamentu ČR.

Přeji všem příjemné jaro!

Jan Helíšek

Z veřejných zasedání obecního zastupitelstva, která se konají vždy druhé úterý v měsíci od 19:00hod střídavě v přísálí KD ve Strašíně a v Lesním hotelu v Laznech.

Usnesení z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Strašín konaného dne 8.12.2009

Usn. č. 90/2009 – ZO schvaluje obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku č. 1/2009 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů takto:
450,00 Kč za 1 osobu s trvalým pobytem v obci a 500,00 Kč za objekt bez osob s trvalým pobytem v obci.

Usn. č.91/2009 – ZO schvaluje rozpočet obce na rok 2010 takto:
příjmy 4.386,43 tis Kč
výdaje 5.870,40 tis Kč
schodek 1.483,97 tis Kč

Usn. č.92/2009 – ZO schvaluje rozpočtové změny k 30.11.2009.

Usn. č.93/2009 – ZO schvaluje rozpočtové změny Svazku obcí Pošumaví k 30.11.2009 a rozpočet na rok 2010.

Usn. č.94/2009 – ZO schvaluje členství obce v občanském sdružení Lamberská stezka a zároveň členský příspěvek 20,00 Kč na 1 obyvatele.

Usn. č.95/2009 – ZO schvaluje cenu vodného od 1.2.2010 ve výši 13,00 Kč/m³ včetně DPH v platné sazbě.

Usn. č.96/2009 – ZO schvaluje směrnici k provedení inventur k 31.12.2009.

Usnesení z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Strašín konaného dne 12.1.2010

Usn. č. 97/2010 – ZO schvaluje navýšení ceny paušálu za vodné v objektech, kde není osazen vodoměr na 895,46 Kč + 89,54 Kč DPH, celkem 985,00 Kč za 1 osobu od 1.2.2010.

Usn. č. 98/2010 – ZO schvaluje návrh na převedení nedobytných pohledávek na podrozvahový účet dle přílohy.

Usn. č. 99/2010 – ZO schvaluje rozpočtové změny k 31.12.2009 dle přílohy.

Usn. č. 100/2010 – ZO schvaluje umístění monitorovacího zařízení meteorologických srážek na budově požární zbrojnice na dobu 5 let.

Prosíme občany, aby zaplatili poplatky za odpady a za psy do konce března 2010!

Společenská kronika

Vítáme nové sousedy! Přihlásili se k nám k trvalému pobytu: Růžena Sallerová, Zdeňka Silovská, Miloslav Silovský, Miloslav Silovský ml.

Odhlášky: Andrea Masná, Václav Hejpetr

Opustili nás: úmrtí: Ing. Jaromír Škanta, Jaroslava Ulbrichová, Marie Uhlíková

Pavlína Pítrová

Škola

Na dveře už sice ťuká jaro, na které se těší hlavně starší generace, ale zavzpomínejte s námi na končící hezkou bílou a mrazivou zimu.

Tradicí se ve Strašíně stává rozsvícení vánočního stromu koncem listopadu, kde nechybí se svým vystoupením školáci. Tentokrát jsme ještě společně s rodiči vypustili do vzduchu balóny štěstí s podpisy dětí.

Pak nastalo období příprav a těšení na Vánoce – připravili jsme vánoční přání, vyrobili svícný z jablíček a chvojí, ozdobili jsme si vánoční stromek ve škole, dokonce i napekli vánoční cukroví na besídku. Ta se konala ve škole 17. prosince 2009. Pro rodiče a hosty jsme nacvičili pásmo zimních veršů a koled a dramatizaci příběhu o narození Ježíška v Betlémě. Zahráli jsme ji také na školní vánoční besídce v Kašp. Horách 21. prosince. Letos jsme nezapomněli ani na ptáčky na školní zahradě – létají do krmítka a navíc dostali k Vánocům na stromech zavěšené ptačí dobroty.

Vánoční prázdniny jsme si všichni užili a ve škole jsme pak vyprávěli, co nám udělalo radost, jestli jsme i my udělali radost někomu jinému a co jsme hezkého zažili.

Na Tři krále jsme ve škole odstrojili vánoční stromek a navštívili jsme strašínský kostel, kde ještě byla krásná výzdoba i betlém. Kostelem nás ochotně provedl pan farář.

Ve škole ale nastal čas prověrek a zkoušení před pololetím. Moc pěkným zážitkem byla návštěva divadla v Sušici - pohádka Aladinova lampa.

Období masopustu bylo veselé i ve škole – vyráběli jsme papírové masky, malovali plakáty na dětský karneval. Jeden únorový den jsme strávili v maskách a maškarních kostýmech, odpoledne jsme si zatančili a hráli zábavné hry.

V týdnu jarních prázdnin jsme si ještě mohli vesele užívat sněhu a ledu – měli jsme letos štěstí, po prázdninách sníh rychle roztál.

A na co se těšíme teď? Na další divadlo a bruslení v Sušici, na Velikonoce, na školní výlet, školní besídku a pěkné společné zážitky. I vám přejeme co nejhezčí jarní dny.

Žáci a učitelky

ZŠ Strašín

Moderní vzdělávání na venkově

„Šumavské školy a školičky. Opomíjené, zatracované a tolik potřebné. Ne vždy k užítku dětí volíme vzdělávací zařízení ve městech a větších centrech také proto, že podceňujeme vyučování na venkově. V té škole, která formovala po celá desetiletí prarodiče, rodiče, ale i nás samotné. Má racionální smysl usilovat o zachování malých škol na Šumavě, byť s menším počtem dětí? Můžeme si to vůbec dovolit? Na druhé straně poskytování kvalitní výuky našim dětem spočívá především v racionalitě.“

(Citace z projektu Výuka Šumavou-OPRLZ MŠMT:

CZ.04.1.03/3.1.15.3/0040)

Základní škola ve Strašíně spadá pod ZŠ, ZUŠ a MŠ Kašperské Hory, tvoří jeden celek a má i společné cíle. Soustřeďuje se především na efektivní využití dostupných vzdělávacích forem, chce dopřát

šumavským dětem na venkově kvalitní vzdělání, rozvíjet jejich znalosti a individuální dovednosti. Přitom se ve výuce snaží zaměřit na nemalé kulturní dědictví a přírodní prostředí, ve kterém žáci žijí.

Velkou výhodou ZŠ v Kašperských Horách je dostatek odborně vzdělaných pedagogů a vychovatelů, kteří se tak mohou soustředit na klíčové kompetence nejen v oblasti základních předmětů, informačních technologií, ale také na jazykové dovednosti motivující k mezinárodní spolupráci.

Malá nebo velká?

Dát své dítě do velké nebo do malé školy je rozhodnutí, které řeší každoročně spousta rodičů a ti samozřejmě chtějí pro své potomky vždy jen to nejlepší. Jenže na velikosti nezáleží.

Naše škola je malá, chodí do ní pouze 135 dětí (Kašperské Hory a Strašín dohromady). Škola, se kterou jsme právě uzavřeli partnerství, je velká – má více než 1000 žáků. Dalším rozdílem mezi těmito dvěma školami je, že ta první se nachází uprostřed krásné šumavské přírody a ta druhá je až v dalekém a pro nás cizokrajném Istanbulu. Přesto nám tyto rozdíly vůbec nevadí, naopak jsou pro naše partnerství spíše výhodou. Důležité totiž je, co máme společné – obě školy jsou v Evropě a obě se snaží své žáky vést k porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy a získání povědomí národní a evropské identity.

Jako učitelka angličtiny mám se svou tureckou kolegyní jasné představy a očekávání od začínajícího projektu. Měl by přispět ke „společné budoucnosti“ v evropském kontextu, k pochopení rozdílných kultur a vzájemné toleranci. Co to ale znamená pro naše žáky?

Na to jsem se zeptala přímo děti ze strašínské školy, Sama Kunce, Terezky Hnídkové a Pepy Helíška, kteří na projektu pracují:

Co se ti na projektu s tureckou školou líbí?

Pepa: „To, že jsou to děti z jiné země a musíme se dorozumět anglicky.“ Sam: „A máme zájem o jejich fotky, těšíme se, až pošlou video.“ Terezka: „Budeme díky tomu známi i u nich, v Turecku, budou vědět, že je tady ve Strašíně škola.“

Co od toho očekáváš?

Sam: „Možná by mohly turecké děti přijet k nám a popovídali bychom si.“ Terezka: „Očekávám, že se mi to bude líbit a budeme mít z nových kamarádství radost.“ Pepa: „Nové kamarády!“

Čím ty sám do projektu přispěješ?

Terezka: „Zahrajeme jim nějaký komiks“. Pepa: „Že se budu dobře učit angličtinu.“ Sam: „Řeknu jim o svojí rodině, ukážu svoje fotky a napíšeme jim.“

Myslím, že děti vystihly, co by nám mělo toto partnerství přinést. Máme za sebou první natáčení, kde se děti samy představily, čeká nás zhlédnutí prezentace o turecké škole a rádi bychom dali dohromady krátkou scénku, kterou rovněž natočíme a pošleme do Turecka.

Jiřina Helišková

Ledňáček říční – Rybařík

(Alcedo atthis)

Od milovníků přírody si ledňáček vysloužil přezdívku „létající drahokam“ a to skutečně právem. Jeho peří svítí nejzářivějšími tóny zelené, modré, živě rezavé i bílé barvy. Pokrývá jakoby sraženou postavičku ledňáčka, neboť jeho velká hlava a dlouhý rovný zobák jsou skoro tak dlouhé jako trup. Způsobem života je ledňáček vázán na vodu a na svislé hlinité nebo písčité břehy. Ve vodě hledá obživu a ve svislých stěnách si hloubí naprosto bezpečné hnízdo. V dubnu až květnu snese samička 6 až 7 bílých vajíček. Mláďata se líhnou za 18 až 21 dní. Oba rodiče je krmí v noře 23 až 27 dní a pak ještě nějaký čas po vylétnutí. Kořistí ledňáčka se stávají drobné rybky, korýši a vodní hmyz.

U nás je dost vzácný. Snad hnízdí na potoce u Rozsed. Zaletuje často na věštřínské rybníky, kde chytá malé rybky.

Josef Rybáček

Včelí produkty v tradiční čínské medicíně

Dnes zabrousíme kus dál na východ až do Číny, neboť tam se včelí produkty používaly už před 9 tisíci lety. V lidovém léčení se používaly nápoje podobné vínu z medu, rýže, hlohu a divokých hroznů. Gelée royale je vydatný královský nápoj. Je to zázrak přírody, koktejl složený z proteinů, mastných kyselin, cenných vitamínů, minerálních látek, stopových prvků, enzymů a látek podobných hormonům. Výkony tohoto královského nápoje mluví za sebe. Díky mateří kašičce dosáhne larva matky za 5 dní osmisetnásobku (800 x) původní hmotnosti a po 16 dnech může včelí matka klást denně až 2500 vajíček.

Účinek mateří kašičky: aktivuje tělesnou energii, pomáhá látkové výměně, aktivuje detoxikační proces, má antimikrobiální účinky, pozitivně ovlivňuje látkovou výměnu cukrů, ovlivňuje nervový systém.

O propolisu byla již několikrát řeč. Z pohledu tradiční čínské medicíny má tyto účinky: antibakteriální, antivirové a antiparazitické, účinky bránící vzniku nádoru, podpora imunitního systému, zvýšení psychické a fyzické výkonnosti, tláčení bolesti (např. zubů), uvolňování těžkých kovů z těla. Velký význam připisuje čínská lidová medicína léčbě pokožky (záněty, vředy, virové a bakteriální infekce apod.)

K výrobě propolisového nápoje je třeba smíchat 60 g propolisu se 100 ml alkoholu (měl by být silnější – až 70%). Nechá se rozpouštět při pokojové teplotě (protřepat). Po 30 dnech se scedí

a k alkoholovému výtažku se přidá 100 ml převařené vychladlé vody. Užívání: 10-15 kapek rozmíchaných s trochou vody. Léčivé účinky se dají shrnout takto: podporuje výkonnost fyzickou i psychickou, napomáhá trávení a látkové výměně, zvlhčuje sliznice, uvolňuje nahromaděné škodliviny, má protikřečové účinky, podporuje odvádění jedů, je prevencí proti osteoporóze a arterioskleróze, má protizánětlivé účinky.

Ted' něco k medu. Obecně lze říci, že med je důležitým přínosem pro celkový zdravotní stav člověka. Receptů užívání je mnoho, tak jeden za všechny. Při začínajícím nachlazení – čaj ze zázvoru, citronu a medu. Kus zázvorového kořene (jako palec) se očistí, nařeže na kolečka a povaří 20 minut v 1 l vody. K vychladlému vývaru se přidají 2-3 lžice medu a šťáva z 1 citronu. Popíjí se několikrát denně. Med se nechá kombinovat i s dušenými hruškami, jablečným octem nebo s ořechy (ty mají rády děti).

Velký význam připisuje čínská medicína působení včelího jedu. O tom zase jindy.
Čestmír Jílek

Jaroslava Sucháčová

Vzpomínka na Josefa Štědranského –

- našeho pana učitele

Narodil se 27. února 1925 ve Skočicích. Absolvoval gymnázium ve Strakoniciích a učitelský ústav v Českých Budějovicích. V roce 1945 nastoupil na základní školu ve Strašíně. Působil zde téměř dvacet let. V roce 1963 se přestěhoval s rodinou do Sušice.

Byl jedním z nás, kteří důvěrně poznáme a proto i milujeme krajinu a přírodu obklopující náš strašínský domov. Jak sám řekl, jeho pobyt ve Strašíně patřil mezi ty nejhezčí v jeho životě. V říjnu 2004 navštívil Strašín naposledy. Přijel se prostě rozloučit.

Obešel školu a dlouho před ní postál. Přinesl mi v obalu kopie jeho některých veršů a prózy. Řekl, že bude rád, když je příležitostně použiji a zveřejním. Pak nastoupil do autobusu a odjel do Sušice. Ještě jsme mu (naposledy) s panem Janem Chalupným, který šel náhodou kolem, zamávali. Zemřel 31. 10. 2004 v Sušici.

Jako milou vzpomínku na našeho učitele, vzácného člověka, básníka a spisovatele, si zde dovolím uvést jednu z jeho méně známých básní.

Je věnována, jak jinak, dětem :

Přání dětem

Rok za rokem

si stejnou cestou jdou,

chvilkami s pláčem,

chvilkami s písničkou.

Přál bych vám, děti,

plno šťastných chvil,
aby rok každičký,
jen dobrým rokem byl,
abyste žily pokojně
na klidné planetě,
aby už války
přestaly na světě,
aby si děti všechny
radostně mohly hrát
a člověk člověka,
aby měl rád

STRAŠÍN nebo STRAŠEŇ

I když současný oficiální název obce, která zahrnuje i osady Maleč, Nahořánky, Věštín a Zuklín, je Strašín, mnozí obyvatelé stále používají, zvláště při skloňování, i starší označení Strašeň: „jedu do Strašeně, v Strašení“ Ustanovení dnešního názvu Strašín souvisí se vznikem československé státní republiky roku 1918, tehdy bylo potřeba nejen „zbavit“ novou republiku německých názvů (což proběhlo převážně v letech 1919-1920), ale též gramaticky sjednotit ty stávající české. Od 15. ledna 1924 se například změnilo 485 pošt v Čechách. Ve Strašíně existovala v té době jen poštovna (Jedná se o místo či lépe řečeno o službu, v rámci které se jen přijímají a vydávají zásilky. Poštovna podléhá poštovnímu úřadu. Zřizována byla v obchodě či hostinci.). Založena byla 2. června 1902 a nejdříve jí byl nadřazen poštovní úřad v Žihobcích, od roku 1912 v Nezdicích na Šumavě. Strašínská poštovna sídlila v čp. 45 „u Hadů“ (Pamětní kniha obce Strašína, s. 6).

Mohlo by se tedy zdát, že označení Strašeň je starší a mezi lidem od pradávna rozšířenější než jméno Strašín. Nechci na tomto místě rozebírat středověké podoby psaní názvu obce Strašín. Ostatně většinou šlo o to, jak zapisovatel název slyšel a jak jej byl schopen zaznamenat, důležitější byla tedy zvuková podoba slova, dva písaři tak mohli jednu a tutéž lokalitu napsat dvěma různými způsoby. Zaujalo mě však jedno zamyšlení, které je poznamenáno v Seznamu protokolů o měsíčních poradách sboru učitelského 1892-1897 (SokA Klatovy, Obecná škola Strašín, neinventarizováno). Autorem je Josef Valdman, učitel IV. třídy a zápis byl pořízen na schůzi učitelstva dne 12. června roku 1897. Text ponechávám bez jakýchkoliv úprav:

Rozhovor, má-li se říkat Strašeň či Strašíň? J. Valdman míní, že správnější a lépe odůvodněno by bylo Strašíň z důvodů historických i mluvnických.

a) Neobjevuje se slovo Strašeň ve starších památkách. Gabriel píše „R. 1556 byl Adam Labounský ze Strašína pánem v Cimicích,“ na náhrobku p. faráře Bořety stojí „farář Strašínský“; ve farní matrice od pradávna užívá se Strašíň (Strašin); razítka „Obec Strašínská“, „Škola Strašínská“. V kalendáři učitelském až do roku 1895 užíváno „Strašíň“, ze Sušice lidé říkají, že jdou do Strašíně na pout.

b) Jako říkáme Plzeň – Plzně, Maleč – Malče, zajisté by i tu, kde pohyblivé e vysouvati je zvykem, říkalo se Strašeň – Strašně, čehož však zde ani v okolí neslyšeti. Tvar Strašeně dá se i při nom. Strašíň vysvětliti. „Strašíň“ je tedy tvar více užívaný a starý, „Strašeň[“] je pak nejnovějšího původu. Měli bychom se tedy vrátiti ke tvaru „Strašíň“. Otázka ta zatím nerozhodnuta.

Jiří Novák

Naše jarní lidové zvyky

S masopustem pozvolna k nám přichází jaro. Lesy voní mízou, na stromech praskají pupence a vzduch houstne vůní jarní zeminy. Skalnatými koryty mezi balvany pění Nezdický a Zuklínský potok, v Zabrdí lemovaný bílým devětsilem a zeleným kopytníkem. Derou se sasanky, plicník, orsej. Mezi lesklými tuhými lístečky se krčí modře kvetoucí brčál. Z houští v Parezí zavoní lýkovec. Stružky rozbředlého tajícího sněhu tečou z temenců horských svahů Zuklína, Javorníku a Žďánova.

Málokterá obec (zdůrazňuji v ČR) se může pochlubit místní tradicí nesoucí pečeť starověkosti masopustního průvodu tak jako naše. Pokud prameny sahají, snad od dob pohanských u nás chodí MAŠKARY.

Dochované písemné materiály o „masopustních rejích v Čechách“ pocházejí ze 13. století, i když „masopust“ zřejmě pochází ze staršího data. Třinácté století je pro Strašín poměrně důležitým církevním, tedy i kulturním, mezníkem, tak kdo ví?

MAŠKARY u nás nezanikly ani za Rakousko-Uherska, první i druhé světové války, ani za první republiky, ani za minulého režimu. Když jsem v televizních novinách uviděla reportáž o masopustním průvodu - kulturní novince v Praze, pomyslela jsem si „kam se za námi hrabete, Pražáci!“ Naše MAŠKARY se rády hlučně předvádějí. S rámusením brázdí Lazny, Strašínem, Veselíčkem, Nahořánkami. Dříve zavítaly i do odlehlého Věštína a Malče. Díky nadšeným organizátorům můžeme tak jako naši pradědové a prabáby nejen přivítat, ale také pohostit milé a rozpustilé maškary. Není to divadelní představení, ani herectví, protože není diváků. Celá ves hraje s sebou. Jen málokdo zůstane za plotem, či prahem svého domova. **Letos nás maškary opět nezklamaly. DÍK !** (i za pradědy).

Naši předkové v kalendáři odpočítali od Květné neděle nazpět čtyřicet dní. Tak se dostali k určení Popeleční středy. Těchto čtyřicet dní pak statečně drželi VELIKONOČNÍ PŮST. Začátek velikonočního půstu se u nás také odvíjel od Babského bálu. Ten se tradičně konal o masopustním úterý ve strašínských Lanech. Pořádaly ho lazenské ženy. Za zmínku stojí připomenout, že „babskej bál“ byl od roku 1924 dlouholetou vžitou tradicí. Působivou atmosféru mu vtiskla paní Heda Mužíková, která byla po léta jeho výbornou organizátorkou.

A byl konec masopustu. Po veselém bujarém úterku přišla Škaredá středa, zvaná Popeleční a s ní přísný půst. Večer u teplých kamen se lidé modlívali růženec, rozjímali a vzpomínali. V kostele při tiché

mši kněz svčným popelem udělal věřícím na čelo křížek. O půstu se nejedlo maso, nepila kořalka, ani pivo (tomu lze u nás jen stěží věřit) a nejedla se těžká tučná jídla.

VELIKONOCE. Tradice těchto výjimečných svátků, kdy pohanské zvyky se mísí s křesťanskou liturgií, u nás také nezankla. Vejce odedávna byla symbolem nového života. Dodnes mají své významné místo ve velikonočním jídelníčku. Nejsou to jen vajíčka, kuřátka, zajíčci a beránci, kteří charakterizují velikonoční atmosféru. Mladými kopřivami, petrželovou a libečkovou natí, lístky chudobek, pampelišek, popenců a různých rozmanitých jarních bylin ochucujeme sváteční jídla. A protože zuklínské a žďánovské lesy nejdéle vzdorují jarnímu slunci, stává se, že vyhrabujeme kopřivy ze zmrzlého sněhu. Vrbové proutky spletené do pomlázky symbolizují mládí, zdraví a krásu. Pečou se jidáše, bochánky, beránek, nádivka. Obarvují se vajíčka odvarem z trávy, mladého osení, červené řepy nebo cibulových slupek.

Na Zelený čtvrtek ze strašinského kostela „ulítnou zvony do Říma“. A tak se návsemi ozývá „HRKÁNÍ a klapání. Díky dětem, které dodnes nezapomínají na tuto vzácnou starou šumavskou tradici. Velký pátek byl dnem půstu, rozjímání a pokory. Lidé věřili, že se zem otevírá. Proto nikdo nepracoval na polích a zahradách. V kostele se zpívaly pašije. Zpěv kněze se střídal se sborem na kůru. „Strašeňáci, Nezdíčáci, Malečáci a Pohořáci, to bejvali vodjakživa ňáký zpěváci a muzikantí!“

Slavné a krásné bývalo Vzkříšení na Bílou sobotu. Ve vzpomínkách si vybavíme velký průvod, který se ubíral kolem kostela. Zvony se vrátily z Říma a rozezněly se. Malými zvonky zvonili i ministranti. Muzikanti nadšeně vyhrávali. Vůně kadidla se smísila s vůní pryskyřice z okolních lesů. Neodbytně patří ke vzpomínkám na dobu, kdy všichni měli k sobě blízko s vědomím, že patří k tomu líbeznému kraji pod hradbami starobylého kostela. O Pondělí velikonočním se drží ve Strašíně slavná první jarní pouť. Koledníci („malí hrkákové“) dostávají bohatou pomlázku, která jim právem patří. Celé Strašínsko žije ve znamení příchodu nového jara a nových nadějí

Máme to štěstí, že na Strašínku žijí mladí vzdělaní lidé, kteří ctí dávné tradice našich předků a navíc je obohacují novými kulturními formami.

Jaroslava Sucháčová

Střípky vzpomínek...

(vybíráme z archivu obecní knihovny)

1. Úryvek článku z časopisu „Beseda naší vesnice“ autorky Lenky Wagnerové

rok 1973

„Před třemi lety vznikl při tělovýchovné jednotě ve Strašíně taneční kroužek. Vede ho Čestmír Jílek, místní učitel. Deset párů tanečníků se pustilo s nadšením do práce. Jsou ve věku od 25-30 let, což souvisí s věkovým průměrem JZD. Tři z nich jsou učitelé, ostatní samí družstevníci. Chuti a nadšení bylo skutečně víc než dost, ale zkušenosti téměř žádné. Po několika zkouškách poznali, že všechno chce své, i tanec.

Začali mazurkou, kvapíkem a později nastudovali Českou besedu. Svůj repertoár předvádějí jako kulturní vločku na plesech a na slavnostních schůzích JZD. Loni vystupovali na akademii v Nýrsku, letos na okresním plese v Horažďovicích. Protože se rozhodli začít s folklórem, poslalo je JZD Strašín na odborný seminář do Plzně. Z přehlídky souborů lidových tanců Klatovska si přivezli diplom a pěknou

vázu. Velice je potěšilo i pozvání svazáků z Kašperských Hor. Zatím všude, kde vystupovali, přivítali je diváci velmi srdečně.

Taneční kroužek ve Strašíně má dobré perspektivy. Za celou dobu trvání ani jeden z tanečníků neodešel, kromě několika mladých maminek. Ty se však opět vrátily. Když se rozhodli pro lidové tance, koupilo jim družstvo kroje. Žádná výrobní v kraji jim dlouho nechtěla kroje ušít. V Domažlicích nakonec jejich objednávku přijali, ale s podmínkou, že to budou kroje chodské. Výrobci jistě poznali, že mají co činit s naprosto nezkušenými zákazníky. Nejenže jim vůbec neporadili, ale dívčí sukně ušili dlouhé, sotva deset centimetrů nad kolena a kroje doplnili bílými punčochami.

Taneční kroužek zkouší zatím s magnetofonem. Je to obtížné. Vždyť tanec, zejména lidový tanec, potřebuje živou muziku.

Strašínští „světáci“, kteří jste hráli snad všude na světě, nezahráli byste nyní doma? Vy, kteří máte tolik zkušeností a nejlépe víte, „co to chce“, vy byste přece dokázali ty mladé pořádně roztancovat.“

2. Časopis Nové Klatovsko 28.9.1979 uvedl :

„Malou fotoreportáží se ještě vracíme k okresním dožínkám v Horažďovicích. V čele průvodu některých zemědělských závodů šla také hudba. Švihovským vyhrávala do pochodu Borovanka.

Strašínští zpestřili průvod působivými kroji a jejich účast na dožínkách byla příznivě hodnocena.“

JAK ŠEL ŽIVOT ...

V z p o m í n k y o d B i s k u p ů

(10. pokračování vzpomínek pana Františka Bečváře *1910+2004)

S M E Č K A

Nebude to vyprávění o vlku, jak zpravidla za podobným úvodem bývá, ale o šumavských liškách lovících ve smečce. Jedna taková příhoda se mně stala před mnoha léty, přesněji řečeno druhý rok po druhé světové válce.

Byl začátek měsíce ledna, na silné sněhové vrstvě při krátké oblevě se utvořila ledovka. To vytvářelo pro zvěř, zvláště pro spárkatou, velmi nepříznivé podmínky. Za takovýchto podmínek jest nutná zvýšená péče o krmelec, aby zvěř nestrádala a nemusela příliš cestovat za potravou.

Bylo pondělí. Přivstal jsem o něco časněji, abych ještě před nástupem do služby mohl doplnit krmelec v Zabrdí, v honitbě Maleč. Toho času tam byl nájemcem místní zemědělec a dobrý myslivec Petlička, jemuž jsem dělal společníka. Vyrázil jsem s nákladem jeřabin, šrotu, též objemového krmiva a to na lyžích. Jinak se v terénu chodit nedalo. Když jsem ujel asi 2 km, narazil jsem na barvu, kterou zanechával srnčí kus ve stopě. Po krátkém průzkumu jsem zjistil, že barva pochází z oděrků na běhách srnčí, které je pronásledováno jednou liškou ve stopě a dalšími dvěma liškami nahánějícími zvěř z boku. Tedy vyložená smečka tří lišek.

Sledoval jsem stopy ještě asi 300 m a tu již byla stržená srna. Z větší části již byla zkonsumována, jenom hlava, krk a přední plec byla ještě spojena ohryzanou páteří s částí kýty a běhů. V duchu proklínaje „kmotry“, stanul jsem takto na chvíli nerozhodně, ale protože celá věc se odehrála na louce při okraji lesa, kde v blízkosti stál vysoký posed, napadlo mne, že bych mohl tuto danou situaci využít ve prospěch svého závazku, který jsem uzavřel právě před týdnem na schůzi zábavního výboru pro pořádání mysliveckého plesu v Javorníku. Slíbil jsem, že pro zpestření tomboly dodám vlastnoručně střelenou lišku.

Toho času bylo u nás drobné zvěře hojnost, škodné byl také nadměrný stav a tak ani ulovení lišky nebylo nijak výjimečné. Sám každou zimu ulovil jsem tehdy čtyři až šest lišek. V létě jsem na lišku nevystřelil.

Těžební práce v lese byly v plném proudu a tak na příští den plánovaná čekaná mi nevyšla, ale další den s večerem jsem již, pořádně vybaven dobrým kožichem a teplou houní, na posed zasedl. Posed nebyl žádná velká „kazatelna“, ale sedět na něm s navléknutým kožichem a na nohách smotanou houní se dalo. Kolem panoval naprostý klid, jen spoře poletující vločky sněhové jej trochu narušovaly. Seděl jsem takto již celé dvě hodiny, ale dosud se nic nepohnulo. Vzpomněl jsem si, že mám v šose čtorku a to už mi nedalo, abych si jen tak trochu „cvaknul“. No a hned zas člověk přijde na veselejší myšlenky. Než jsem se probral, bylo právě půl osmé. A tu hele – k posedu se táhla od lesa silueta. Honem dalekohled a vidím, jak liška usedá vedle bludného kamene. Opatrně zvedám pušku a čekám, až se více přiblíží. Liška ale sedí a sedí. Zdá se mi to již věčnost. Ruka nějak koprní a prst na spoušti namrzá a tak lícím a prásk! Beru dalekohled a kámen mi spadl ze srdce. Vidím lišku ležet na místě. Vybíjím pušku, rozbaluji houni a chystám se z posedu dolů. V tom mne napadá a co ty další dvě „kmotry“ ze smečky?

Zůstávám tedy a v tom vidím: přímo shora se táhne lišák. Nemám na vybranou, pálím! Lišák po ráně se prudce obrátil a než jsem mohl opakovat, zmizel v mezi v lískovém keři. Vzápětí se z něho ozvalo zaskučení a lámání. Dobrá, říkám si, jen si, ferino, ještě naposled pořádně zakousni, lískovému keři to nevadí. Opět mi něco říká - a co ten třetí lišák ze smečky? Znovu zapínám kožich, balím nohy a čekám hodinu, další půl a nyní vidím – ve velkém oblouku opisuje další lišák místo. Vůbec se nezastavuje a než může zmizet v okraji lesa, ve vzdálenosti asi 80 kroků, spoléhaje na silný brok a dobré krytí levé hlavně – střílím. Lišák po ráně hlasitě zaskolil, prudce se obrátil zpět a zmizel v šeru.

Celý prokřehlý a zkoprnělý pracně slézám z posedu, balím kožich a houni, sbírám první úlovek lišku mladou letošní, a jdu k lískovému keři, kde sbírám statného lišáka. Oba svazuji řemenem a tahám je ve vleku za sebou. Dohledávku třetího lišáka ponechávám na ráno.

Časně ráno vyjždím na dohledávku třetí lišky. Na nástřelu zjišťuji trochu vlny a ejhle - vedle na sněhu polovinu přestřeleného slušného liščího trháku. Tedy rána na hlavu. Na stopě nalézám barvu jen poskrovnu. Přecházím louku i zabrdská pole až k silnici, kde pro nedostatek času dohledávku končím.

Téhož rána, však o něco později, jeli touto silnicí potulní brusiči a uprostřed silnice, v místech kde jsem svoji dohledávku končil, sebrali pořádného lišáka, o kterého se zle pohádali. Svědkem této rozepře byl právě nájemce zdejší honitby, který silnicí tou dobou procházel. Než se mohl odhodlat ke zcela oprávněnému zákroku ve svůj prospěch (lišák patřil jemu), skončil lišák pod plachtou kočovného vozu a tak skončila i liščí smečka.

Samozřejmě, že i svůj závazek jsem splnil. Druhého lišáka do tomboly jsem dodal. Ples na Javorníku se tehdy velmi vydařil, šťastné číslo v tombole vytáhl šumavský samotář „Krankoták“, který na plese s vyhraným lišákem prováděl nejtípnější kousky.

František Bečvář